מאת צחי אבן-אור
"אור-בגן"

הגינה האורגנית

קמת גינה אורגנית אינה רק נחלתם של בעלי גינות ביתיות המשוגעים לדבר. המודעות הגדלה לאיכות הסביבה, העלייה באיכות החיים והרצון להפחית את השימוש בחומרים רעילים- כל אלה מביאים להתעניינות הולכת וגוברת בגינון האורגני.

הגינון האורגני, שם דגש על העלאת האיכות ושמירה על הפוריות של הקרקע,

כל גן וכל בעל גינה פרטית יכולים להיעזר במגוון החומרים האורגנים המצויים כיום בשוק כדי לקבל גינה פורייה ואסתטית המבוססת על שמירת האיזון האקולוגי בין כל מרכיבי הגן.

בגינון הקונבנציונאלי הדגש הוא על הצמח, כאשר הקרקע נתפסת כמדיום לארגון ולאספקת מינרלים ומים בלבד, זאת בשל התערבות לא נכונה בדישון, בהשקיה ובהדברה. הגינון הקונבנציונאלי מציע להשתמש בחומרי הדברה כימיים המפרים את האיזון האקולוגי בגינה וגורמים בעקיפין להיווצרות זני מזיקים עמידים יותר בפני הדברה כימית, וכך נאלצים להגביר את השימוש בחומרים אלה. מעגל זה עשוי להיות הרסני מאוד.

הגינון האורגני, לעומת זאת, שם דגש על העלאת האיכות ושמירה על הפוריות של הקרקע, מתוך ההנחה שבקרקע פורייה גדלים צמחים בריאים וחזקים, העמידים בפני רוב המזיקים והמחלות. בתכנון נכון של גינה אורגנית נגיע לאיזון בין הצומח, החי והקרקע, תוך התערבות מינימלית בתהליכים הטבעיים בגינה.

החודשים אפריל עד אוקטובר מתאימים להקמת גינה אורגנית.

לתכנון נכון של הגן האורגני יש חשיבות גדולה בשמירת האיזון האקולוגי ולמעשה בהצלחת הגן כמערכת שלמה. הגן האורגני הוא גן פונקציונאלי, שישמש את דירי הבית למשחק, יפיץ ריחות נעימים, יספק פירות וירקות וכמובן יהווה מקור להנאה.

בתכנון הגן האורגני מתחשבים בכל מרכיבי הגן-הצומח, החי והקרקע :

- מדשאה פרופורציונאלית לשטח הגינה (עד כ -30% משטח הגינה).
- מגוון גדול של מיני צמחים.
- שימוש בצמחים מקומיים העמידים בפני מחלות ומזיקים.
- שילוב עצי פרי וצמחי תבלין.
- שילוב של צמחים מועילים למניעת פגעים, כמו טגטס, חרציות שונות, כובע הנזיר ותבלינים שונים שהריחות והשמנים האתריים המופצים מהם מסייעים בדחיית מזיקים.
- שילוב בריכת מים עם צמחי מים ודגים. הבריכה תהווה גם מקור לשתיית מים ורחצה לציפורים.

בהכנה מקדימה ובתכנון נכון של הגינה נצמצם את הצורך בשימוש בחומרי הדברה רעילים ובדשנים כימיים המזהמים את מי התהום ונקבל גינה פורייה, מלאת חיים, בה גדלים תבלינים, ירקות ופרות אורגניים, ולצידם מגוון שיחים, עצי נוי ומדשאות, ללא רעלים המשתלבים עם הטבע.

בשנת השמיטה לאלה מבנינו השומרים על ההלכה אין אפשרות לגדל ירקות בגינת הירק אלה אם כן ישנה הפרדה מהקרקע ומהשמים. גידול ירקות בחממה אפשרי בשנת שמיטה ובכלל. כל עוד אנו שותלים במצע המנותק מהקרקע בתוך החממה, כלומר בעציץ או באדנית אפשר לגדל את כל הירקות והתבלינים האורגנים המשמשים כבסיס לתצרוכת המזון המשפחתית.